

Riktlinje

UM:s uppdrag gällande HPV- och cellprov samt HPV-vaccination

HPV- och cellprovsscreening samt HPV-vaccination ingår inte i ungdomsmottagningens uppdrag. Statistiken visar dock att insatser behöver göras för att öka täckningsgraden av förstagångsprovtagning. Barnmorskor på ungdomsmottagning har därför en viktig roll i att informera om att gynekologiska cellprovskontroller erbjuds regelbundet från 23 års ålder (i första hand med HPV-självprovtagning) samt att motivera unga att anta det erbjudandet. Det är också viktigt att identifiera unga som ännu inte tagit HPV-vaccin och motivera dem att vaccinera sig.

Åtgärder i patientmöten

- Informera unga om att kallelse med självprovtagning kommer att skickas till folkbokföringsadress från 23 års ålder. Förklara varför det är viktigt att göra HPV- och cellprovskontroller. Hänvisa till information på 1177, [Lämna prov för att upptäcka HPV och cellförändringar i livmoderhalsen - 1177](#)
- Fråga om den unga har fått HPV-vaccination. Om inte, informera om att HPV-vaccination ger ett effektivt skydd mot livmoderhalscancer.
- Lämna ut broschyr [Missa inte ditt första cellprov](#), och visa information på [1177 om HPV-vaccination](#)
- Om den unge inte gjort gynekologisk undersökning, erbjud detta på ungdomsmottagningen. En första gynekologisk undersökning i lugn miljö med en pedagogisk ansats ökar förutsättningarna för en positiv framtida upplevelse av undersökningssituationer.

Relaterad information

Socialstyrelsens rekommendationer

Socialstyrelsens rekommendationer angående nationell screening för livmoderhalscancer:

[Livmoderhalscancer – screening med cytologi och HPV-test - Socialstyrelsen -](#)

Utbildnings och informationsmaterial för personal

[Kommunikationsstöd: Vårdpersonal Humant papillomvirus - HPV](#)

Utbildningsmaterial om det nationella vårdprogrammet för cervixcancerprevention.

[Utbildningsmaterial - RCC \(cancercentrum.se\).](#)

Det innehåller bland annat en webbutbildning om cellprovskontroll och några korta informationsfilmer om det nationella vårdprogrammet samt om det viktiga budskap som barnmorskor och gynekologer ska förmedla till patienterna.

Patientinformation

För information om HPV- och cellprovstagning

[Lämna prov för att upptäcka HPV och cellförändringar i livmoderhalsen - 1177](#)

För information om vaccinationsprogrammet, priser och hänvisning.

Läs om [HPV-vaccination på vårdgivarwebben.](#)

Information om handlingen

Handlingstyp: Riktlinje

Gäller för: Västra Götalandsregionen

Innehållsansvar: Erika Kaspersson, (erika36),
Verksamhetsutvecklare

Godkänd av: Agneta Lindkvist, (agnjo28), Områdeschef, Lena
Stenfeldt, (lenst48), Områdeschef

Dokument-ID: RHS9921-2065389356-52

Version: 4.0

Giltig från: 2025-07-24

Giltig till: 2027-07-24